

Mi van a vasfüggöny mögött?

1948–49 táján történt a Szabad Nép szerkesztőségében. A pártlap kritikusa az egyik, eléggé jól sikerült régebbi szovjet filmről kissé fanyalogva írt. Révai, aki akkor a lap főszerkesztője volt, azonnal magához hívatta, és a sárga földig legorombította. „Vegye tudomásul – üvöltötte – hogy a legrosszabb szovjet film is jobb, mint a legjobb amerikai.”

* * *

A magyar szovjet határon lévő záhonyi vasútállomás főnökét beszámoltatja a közlekedésügyi miniszter a félévi átmenő forgalomról. Az állomásfőnök elkezd sorolni: „Kiment az országból 4000 vagon búza, 5000 vagon sertés, 100 000 vagon alumínium, 3000 vagon gyümölcs, 600 vagon bőr...”

A miniszter idegesen szakítja félbe: „Jó, de mi jött be az országba?”

Az állomásfőnök arcrándulás nélkül válaszolja: „A Mojszejev együttes.”

* * *

Akkoriban Budapesten a következő vice forgott közszájon a sztálini emberiségről.

Sztalin egy párttaggyűlésen nagy beszé-

det tart. A teremben halálos csend, mindenki odaadóan figyel. Egyszer csak valaki eltüsszenti magát. Sztalin abbahagyja a beszédet. A dermedt ijedelem jéghideg borzongással fut végig a hallgatóságon. Sztalin felnéz.

– Ki tüsszentett? – kérdi halkán.

Csend. Sztalin int: a terembe egy csapat GPU legény vonul be, és az első sort ott helyben legéppuskázza.

Ki tüsszentett? – kérdi Sztalin ingerültebben.

Csend. GPU legények. Sortűz: második sor.

– Ki tüsszentett? – kérdi ismét Sztalin. – Kérem, elvtársak, ki tüsszentett?

Ekkor az utolsó sorok egyikében reszketve feláll egy szakállas, öreg, őszhajú muzsik.

– Én voltam, Sztalin elvtárs – mondja remegő hangon.

Sztalin arcára széles, jóságos mosoly ül:

– Kedves egészségére, Ivan Ivanovics elvtárs!

Aczél Tamás – Méray Tibor

Tisztító vihar (Szeged, 1989) című művéből válogatta KISS GÁBOR FERENC

Számunk szerzői

BÁNKI NAGY ENDRE hallgató (JGYTF); BODNÁR TAMÁS hallgató (JGYTF); CSÁSZÁR ZSUSZANNA hallgató (JGYTF); DÖBÖR ANDRÁS tanár, hallgató (JGYTF–ME BTK); ENGI JÓZSEF közlekedéstörténész (Szeged); FORRÓ LAJOS tanár, hallgató (JGYTF); JAKSA HELGA hallgató (JATE BTK); JANCSÁK CSABA tanár, hallgató (JGYTF–JATE BTK); KATONA ESZTER hallgató (JGYTF); KISS GÁBOR FERENC tanár, hallgató (JATE BTK); KOHÁRI NÁNDOR hallgató (JATE BTK); KOTECZKI ISTVÁN hallgató (JGYTF); MAKK FERENC, DR. történész, tanár (JATE BTK); MARÓTI EGON, DR. nyugalmazott egyetemi tanár, professor emeritus (JATE BTK); MÉNESI GABRIELLA hallgató (JGYTF); NÓTÁRI TAMÁS hallgató (JATE ÁJTK); PAPP SÁNDOR történész, tanár (JATE BTK); RAPAJKÓ TIBOR középiskolai tanár (Elek); SZENÉSZI KATALIN könyvtáros (JGYTF); VINCZE JÓZSEF hallgató (JGYTF); ZAKAR PÉTER történész, tanár (JGYTF).